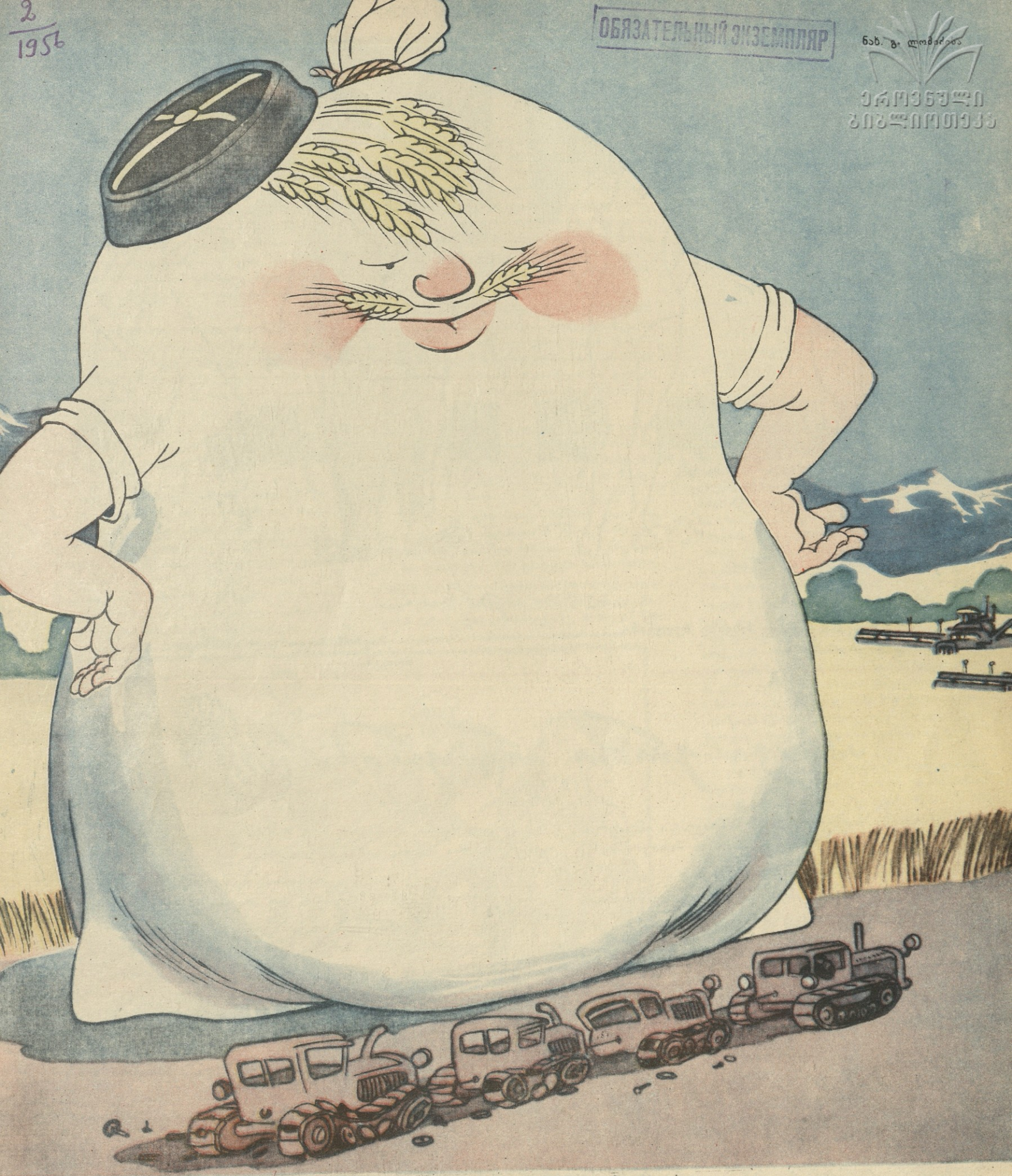

2
1956

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

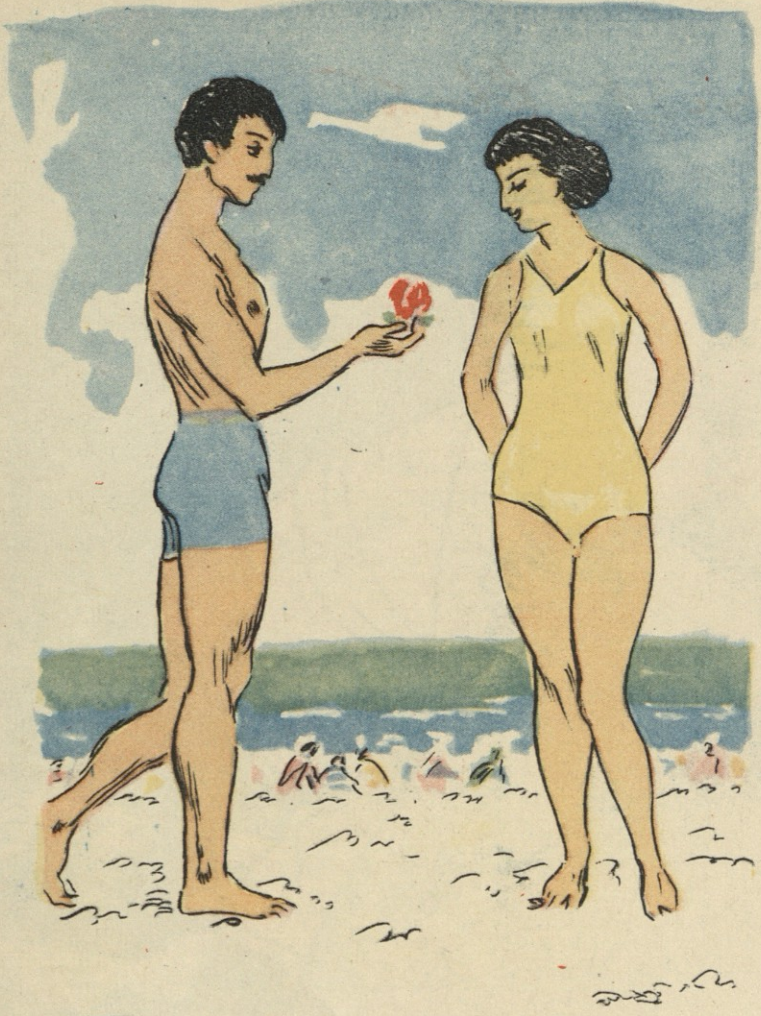
ნახ. გ. ლომიძე
ქართული
ბიბლიოთეკა

ლაგოდების რაიონის კოლმეურნეობებმა პურის ისეთი უხვი მოსავალი მიიღეს, რომ ასაღებად სხვა რა-
იონებსაც მიმართეს დახმარებისათვის. ჩოხატაურის რაიონმა დახმარების ძმური ხელი გაუწოდა ლაგოდე-
ხელებს და მისაშველებლად სამი მწყობრიდან გამოსული ტრაქტორი გაუგზავნა, რომლებიც მაშინვე ჩად-
გნენ... გახურებულ კაპიტალურ რემონტში.

— თქვენ აპირებთ, ყმაწვილებო, ჩემს ალებას?.. ძალიან დიდი წარმოდგენა გქონიათ საკუთარ თავზე!

ბუნება

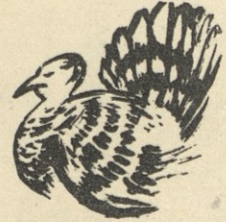

მათ პირველივე ნახვაზე შეუყვარდათ ერთმანეთი...

მაგრამ სიყვარული ხანმოკლე გამოდგა...

აჭყვი კრთი ინდურის

ერთ არტელში თავმჯდომარედ წამოსკუბდა ინდური, (შეფი ჰყავდა დიდი ბატი,—ძმაკაცი და შინაური.)

დანიშნის წინ, მან, ინდურს მისცა ბრძნული დარიგება: —შენც ჭამე და მეც მაჭამე,—სხვანაირად არ იქნება,

დაიხსომე, თუ ვინდა, რომ ეგ ჩინჩახვი ამოავსო, ეს ანდაზა: ხელი ხელს ბანს, ორივე კი—პირს და თავსო!

ინდურმა მოისმინა ბრძნული რჩევა დიდი ბატის, მეორე დღეს, ვით წესია, გამოსცვალა მთელი შტატი.

მოიწვია ახლობლები, გამოძებნა მეზობლები, სალაროში ცოლი დასვა, ბულალტრებად—ცოლისდები,

მოადგილედ დრუნჩა ღორი, მდივნად იხვი ცუგრუმელა, ვირს საამქრო ჩააბარა, საწყობები მგელს და მელას.

შემდეგ ყველა გააფრთხილა: დაიხსომეთ, თუ არ გახსოვთ ეს ანდაზა: ხელი ხელს ბანს, ორივე კი პირს და თავსო!

მეგობრებმა მყის შეფიცეს:—შენ ხარ ჩვენი მზე და მთვარე, შენისთანა თავმჯდომარე არ ჰყოლია ამ ჩვენს მხარეს...

ორ კვირაში ერთი დღე აქვს, დანიშნული მთხოვნელთათვის, იაიცი ისე, ფორმალურად, მოისმინოს თხოვნა მათი.

კანში აღარ დაეტია, „დიდკაცობამ“ გადარია, უმცროსებთან მგელი არი, უფროსებთან ბატკანია;

ყველაფერი აისრულა, რაც ბრძანა და დაიყინა... ცხვირი მალლა აიბზიკა, გაიბღინდა, გაიქიმა.

ხალხმა მალე შეამჩნია ინდურის თავხედობა,— ბატს აცნობეს, შეუთვალეს, თუ არტელში რაც ხდებოდა.

და დაიძრა საჩივრები ყოველ მხრიდან, ნელა-ნელა, ზოგი ანონიმურია, ზოგმაც ხელი მოაწერა.

შეფმა ბრძანა:—ინდური იკადრებდა ამას განა? მყის არტელში მან „სასტიკი“ რევიზორი გააგზავნა.

თან უბრძანა,—საქმეები გაარკვეე ინდურის, და გახსოვდეს, იგი ჩემი ძმაკაცია, შინაური!

რევიზორი მოიხარა:—შევესრულებ მთელი გულით, მეც ხომ მისი სასიძო ვარ, მისი ჭუკის დანიშნული!

ჩაუტარა სასიძამროს მან „სასტიკი“ რევიზორი,— „ხელი ხელს ბანს, ორივე პირს“—ეს ხომ მათი დევიზია!

კარგა ხანი პარპაშობდა ინდური, მისი შტატიც... მაგრამ ერთ დღეს სველ ნიჩაბზე დასვეს შეფი,—დიდი ბატი.

შემდეგ მოდგნენ ინდურსაც, არ აყოვნეს ხანი ბევრი,— მოუნახეს მას ადგილი ბატთან ერთად, შესაფერი!

ვამჩნევ, მკითხველს ელიმება და თვის გულში ამბობს თანაც,— მსგავსი ჯიშის ინდურნი შეიძლება დღესაც გვყვანან!...

ამირან აფხილაძე

«...როგორც სასამართლო სამსჯავრო გამოძიებებიდან გამოირკვა ოლღა სიმონის ასული სარიშვილი და ვასილ ივანეს ძე ტაგანაშვილი ცხოვრობდნენ ერთად ცოლქმრულ კავშირში 1941 წლის სექტემბრიდან 1942 წლის მარტამდე და ოჯახური უსიამოვნების ნიადაგზე გაცილდნენ ერთმანეთისაგან.» ასე ლაკონურად გვაცნობს ხაშურის რ-ნის 1 უბნის სახ. სასამართლო ამ ორი მოქალაქის «ცოლქმრული კავშირის» ხანმოკლე ისტორიას.

მაშ ასე, შეუღლდნენ—გასცილდნენ! სხვა არაფერი?!

არის კიდევ ერთი «რადაც», რითაც ამ კავშირის მიზეზი ირკვევა. გავყვეთ სასამართლოს გადაწყვეტილებას: «ოლღა სარიშვილს შეუღლების დროს მოუტანია ერთი რკინის კრაოტი, ორი ლეზი, ერთი საბანი, 4 ბალიში, სამი ქვაბი ერთი მთელი ორი გატეხილი, ერთი ტაფა და სარეცხი ლახანკა, ერთი ვენური სკამი და როგორც ირკვევა ოლღა სარიშვილსავე გადაუკეთებია თავის ტანზე აწ გარდაცვალებული ვ. ტაგანაშვილის პირველი ცოლის პალტო».

აქ ცოტა გრამატიკაში წავეხმარებთ პატ. მოსამართლეს, რომელიც ჩვენში დარჩეს და, მართლმსაჯულებაშიც მოიკოჭლებს (თუ განგებ იკოჭლებს თავს, ეს სულერთია). ვ. ტაგანაშვილი არ გარდაცვლილა. ო. სარიშვილმა გადაიკეთა ვ. ტაგანაშვილის აწ გარდაცვალებული პირველი ცოლის პალტო. სასამართლო პროცესზე ერთმა მოქალაქემ შენიშნა, რომ ეს მაგალითი საქმარისია ო. სარიშვილის სიხარბის გამოსავლინებლად.

თუმცა იქ რას გამოავლენ, სადაც თავლივით ტკბილ დაპირებებს აქვს ადგილი: «გაცივებულ კერას გავაღვივებ, ობლებს მოგივლი, იმ ცოდვისშვილებს, იმათა», გულში მჯიდის ჩაკვრით ირწმუნებოდა თურმე ოლღა, მაგრამ იგი მოულოდნელად გამოუჩნდა ვ. ტაგანაშვილის ობლებს «ვითარცა ვარსკვლავი ბედისა» და ამ ობლებისათვის ერთი ორჯერ თავში «წათაქების» შემდეგ კუდიანი ვარსკვლავივით მოულოდნელადვე გაქრა პორიზონტიდან.

მაშ რამ მიიზიდა სარიშვილი? ამის გასარკვევად ისევ სასამართლოს მივმართოთ, რომელიც აღგვის: «...მიეცეს ოლღა სარიშვილს ვასილ ტაგანაშვილის ბინიდან მდებარე ქ. ხაშურში კალინინის ქ. № 13-ში საცხოვრებლად. მხოლოდ მფლობელობის უფლებით. ერთი ოთახი აღმოსავლეთით მდებარე მეორე სართულზე».

აი, სად მარხია ძაღლის თავი. აი, ის საბედისწერო ოთახი, «მდებარე აღმოსავლეთით», სადაც ვაშავდა ტაგანაშვილების მზე სასამართლოს გადაწყვეტილების გამოტანის დღეს. ეს მოხდა 1942 წლის 21 მაისს.

მას შემდეგ ფეხი აიდგა ამ საქმემ და სასამართლოს ერთი ინსტანციიდან მეორეში დადის, რამდენჯერმე მოინახულა ხაშურისა და რესპუბლიკის პროკურატურა, საქ. უმაღლესი სასამართლო, ერთხელ საკავშირო უმაღლესი სასამართლოც იხილა როცა ერთგან დაადგინენ: უარი ეთქვას ტაგანაშვილს სარიშვილის გამოსახლებაზე, მეორეგან წე-

რენ: გამოსახლდეს სარიშვილი უკანონოდ დაკავებულ ბინიდან. აქ უკვე გასასხლებელთა მთელი «შტატი» სდგება— აღმასრულებლის, მილიციის, პროკურატურისა და ზოგჯერ ხაშურის ქალაქის საბჭოს წარმომადგენელთაგან, ეძიებიავენიან სარიშვილს, აპა, საცაა გამოასახლებენ, და უცებ უმაღლეს სასამართლოდან. ან რესპუბლიკის პროკურატურიდან მოდის ქვის გამხეთქი ქალადლი: შეაჩერეთ აღსრულება ჩვენს ახალ განკარგულებამდე! ასე შეჩერდა «აღსრულება» ოთხჯერ, დაიწერა ოთხი გადაწყვეტილება, გამოტანილ იქნა სამი დადგენილება და მთელ ამ გაწამაწიას ზუსტად თოთხმეტი გრძელი წელი დასჭირდა.

ო. სარიშვილი რაღას აკეთებს ამ ხანში? მან უკან წაიღო ტაშტი და ტაფა, ქვაბები— «ერთი მთელი ორი გატეხილი» და გულგატეხილი დასტოვა ტაგანაშვილი. თან, სანამ ეს საბედისწერო საკითხი საბოლოოდ გაირკვეოდა, ახალმდებელი ოთახი უცხო პირებს მიაქირავა. მიაქირავა და გაღმა შეტევის პოლიტიკაც იხმარა— ომი გამოუცხადა ტაგანაშვილს, მეზობლებს, ყველას დაქვრითა და გადასახლებით დაემუქრა, ზოგს ქვა მოუღერა, ზოგს—კეტი და, წარმოიდგინეთ, შერჩა კიდევ. ან რა არის აქ გასაკვირი? ზოგიერთი უხეირო მოსამართლის წყალობით ო. სარიშვილმა ორი ბინა შეიჩინა. ერთი ხომ, დახმარებითა სხვათა და სხვათა, ტაგანაშვილებს წავლიჯა. მეორე მისი პირველი ქმრის ბინაა. ქმარი გარდაიცვალა, ბინა მას დაარჩა, ესეც ხაშურში. თავისუფლების ქუჩაზე. № 39. მალე ეს ბინაც გააქირავა და, როგორც ეტყობა, კარგ ფასშიც აქირავებს. კარგი შემოსავალი აქვს, არსად მუშაობს, ზის არხენიან... არავინ დარდობს, რომ ტაგანაშვილის რვა სულისაგან შემდგარი ოჯახი ერთ ოთახშია შეკუნჭული. რა ვუყოთ მერე? სასამართლო გადაწყვეტილებაში ხომ წერია, ვ. ტაგანაშვილს 6 ოთახი აქვსო. ვასილს ქალაღზე დაწერილიც ეყოფა თავზე გადასაფარებლად, აქ მთავარია— ოლღას პრეტენზია!

ასე ტრიალებდა ეს «საქმე» შამფურივით და იწვებოდა ვ. ტაგანაშვილი უსამართლო მოსამართლეთა ხელით დანთებულ ნელ ცეცხლზე.

და აი, 1955 წლის 29 აპრილს, 14 წლის შემდეგ, საქ. უმაღლესი სასამართლოს პრეზიდიუმში თავისი № 39 დადგენილებით ნიადაგს აცლის ვ. ტაგანაშვილს, საბოლოო უარს ეუბნება სარიშვილის გამოსახლებაზე და საქმეს წარმოებით სმოხს.

განა რა მოხდა ასეთი? 14 წლის მანძილზე ასახლებდნენ სარიშვილს, ძვრაც ვერ უყვეს. და რაკი ვერ მოერივნენ, შერჩესო? არა. სარიშვილს სადაც ახალი მამიდა გამოუჩნდა, სადაც გაიჩარხა ცნობა, ვითომ პირველი ქმრის ოთახი სარიშვილს კი არა, მის შვილიშვილს ეკუთვნის, რომლის მამაც ფრონტზე დაიღუპა! ამ «საბუთით» რესპუბლიკის პროკურატურა პროტესტით წარსდგა უმაღლესი სასამართლოს პრეზიდიუმში და... ტაგანაშვილის იმეღს საბოლოოდ გამოეხიზნა ძირი.

ჩვენ ამ საქმეს ცოტას დავუმატებთ: ასეთი ცნობა არ არსებობს, იგი არ გაუცია ქ ხაშურის არც ერთ ორგანიზაციას, იგი ყალბია და ცრუ, როგორც მთელი ეს დანაშაულებრივად გაქიანურებული საქმე. მაშ ვინ შეიყვანა შეცდომაში რესპუბლიკის პროკურატურა და უმაღლესი სასამართლოს პრეზიდიუმი?

ეს ისევ პროკურატურამ და სასამართლომ უნდა არკვიოს!

ახლა რასა იქს სარიშვილი? ალბათ ახალ ბინას ეძებს!..

3. ჯამბაქური

— ცუცუნი, ცუცუნი... თქვენც მოემზადეთ და მათიკოს ოჯახსაც შეატყობინეთ... ტიტკო კულტმუშაკად მოეწყო დასახვენებელ სახლში... წავიდეთ, რა გვენადვლება!..

ნახ. ზ. ლევახია

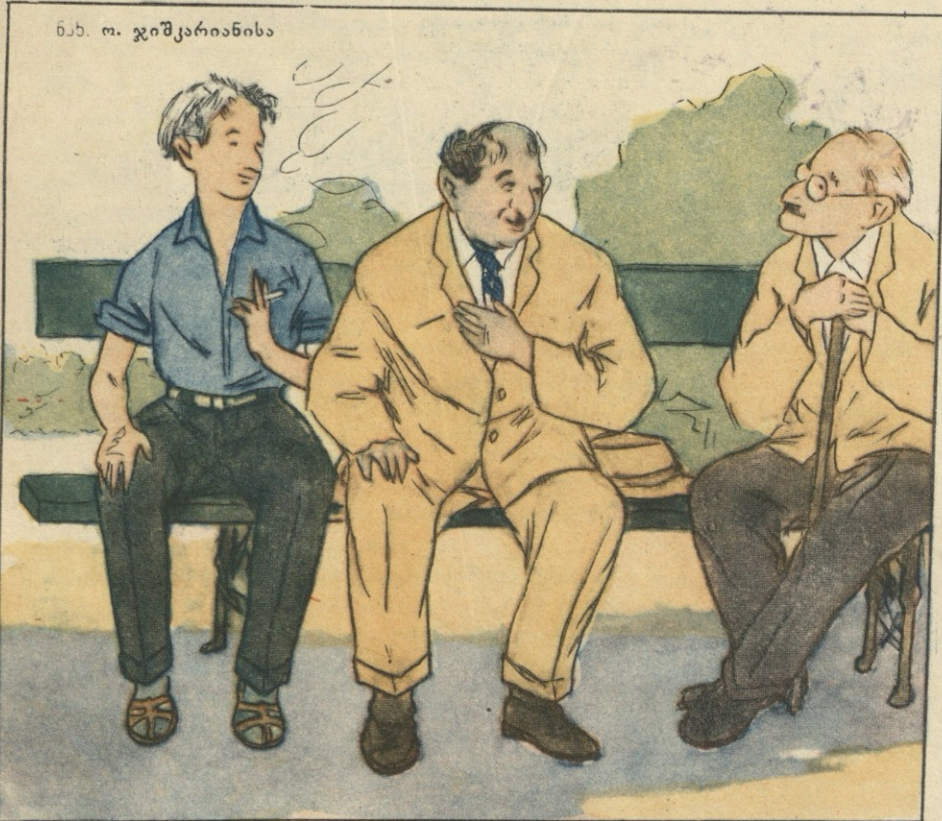
— რატომ აწუხებთ ამდენ ხალხს, ან ბავშვს რას აწვალბებთ? ხომ ხე-
დავთ, რომ სმენა სრულებით არა აქვს!
— სამაგიეროდ ბეკერის სისტემის როიალი აქვს, ტყვილა ხომ არ ვუ-
ყიდეთ?!

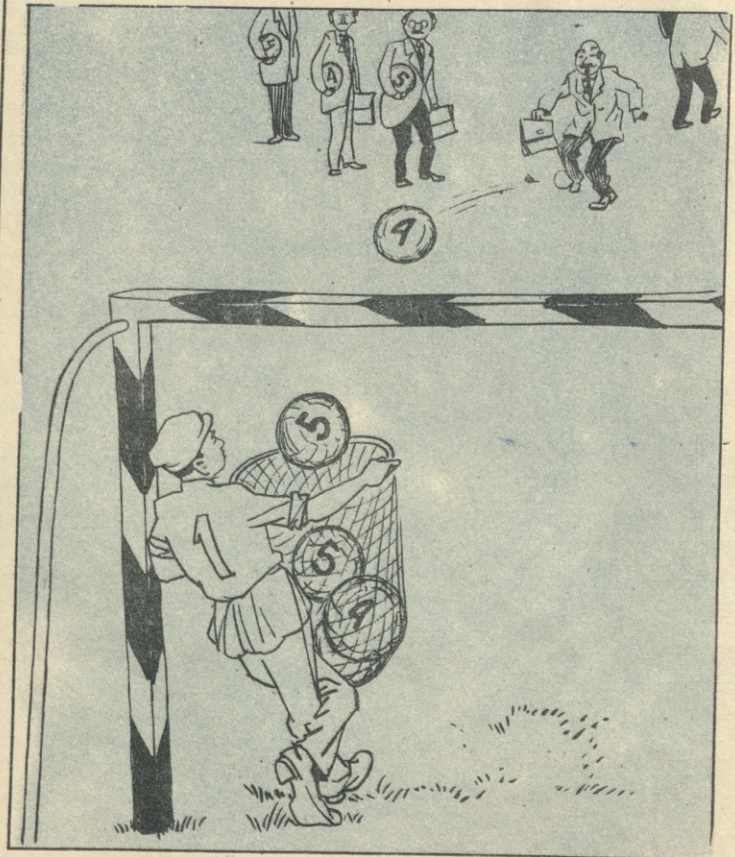
გ ა მ ო მ ც დ ე ლ ი — აბა მითხარით მარტივი
გავრცელებული წინადადება.
ა ბ ი თ უ რ ი ე ნ ტ ი — „წავიდეთ, დავლიოთ“.

ზოგჯერ უმაღლეს სასწავლებელში მისაღებ კონ-
კურსებზე აბითურიენტს „ანიკებენ გამარჯვებას“ მისი
სპორტული მონაცემების გამო.
ნახ. გ. ლომიძისა

ნახ. ო. ჯიშკარიანისა

— პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში შემყავს...
— მიდრეკილება აქვს?
— დიახ, სიმღერის და ცეკვის.

გამოცდების დაჭერა.

ერთ მშვენიერ დღეს ადამმა ცოლს უთხრა: — ჩემო მეგობარო, დღევანდელი დღე სწორედ სანადიროდ გათენებულა, მე წავალ, მალე დავბრუნდები.

და წავიდა. მაგრამ ევას მოეჩვენა, რომ ქმარმა დაიგვიანა და, როცა ადამი დაბრუნდა, შეეკითხა:

— რას აკეთებდი მთელ დღეს?
— აკი გითხარი, სანადიროდ მივდივარ-მეთქი.
— სანადიროდ? ასე დიდხანს? შენ რაღაცას მიმალავ, შეგიძლია დაიფიცო, რომ იქ არავის შეხვედრიხარ?

— რას ამბობ, ჩემო ძვირფასო,—უპასუხა ადამმა,—ვის უნდა შეხვედროდი, როცა მე და შენ დედამიწის ერთადერთი მკვიდრნი ვართ? აბა დაფიქრდი!

ადამმა მხრები აიწურა და დასაძინებლად წავიდა.

დარწმუნდა თუ არა ევა, რომ ადამი ღრმა ძილს მიეცა, აჩქარებით დაიხარა მის წინ და სათითაოდ დაუთვალა ყველა ნეკნი.

ლოიალობა

— მე შენ აღარ გიყვარვარ,—ქვითინებს ახალგაზრდა ცოლი,—დარწმუნებული ვარ, ქორწინებამდე გაცილებით უფრო გიყვარდი.

— შესაძლოა, — უპასუხებს ქმარი, — მე არასოდეს მყვარებია გათხოვილი ქალები.

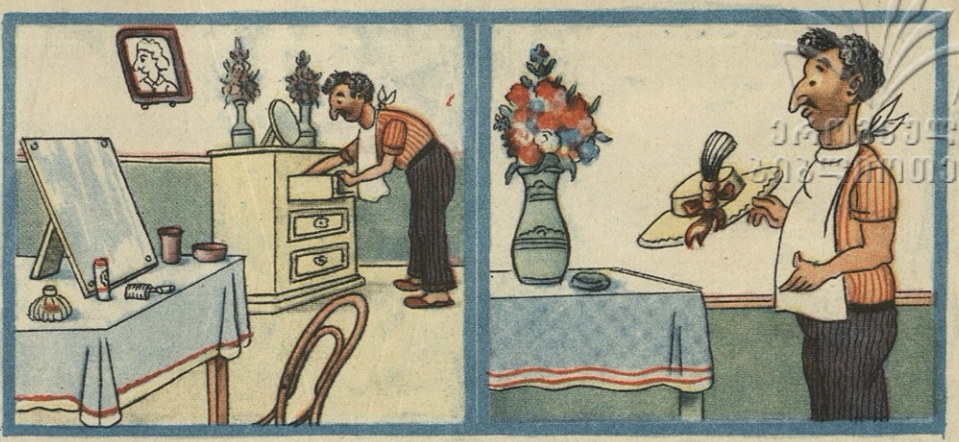
ასოციაცია

— დედიკო, რა არის ქურდობა?—კითხულობს შვილი.

—აი, წარმოიდგინე, რომ მე ხელს ვყოფ იმ კაცის პალტოს ჯიბეში და ვიღებ ფულს. ვინ ვარ მე?

— იმ კაცის ცოლი!

(„შპილიკი“—პოლონეთი).

მთელ საათს ეძებდა ფუნჯს...

და ბოლოს, როგორც იყო, იპოვნა!..

ქარკაშის შეშრე

ნახ. გ. ფირცხალავას

სკაში ვინ გამოიხივალა?!

გ. 55

საპარიკმახერო არსად გეგულე-ბა? წვერი მაქვს გასაპარსი,—შემეკითხა ერთი ჩემი ნაცნობი, რომელიც დიდი ხანი არ არის, რაც თბილისში ცხოვრობს.

ასეთი შეკითხვა ვის არ გააკვირვებს, როცა თბილისში ყოველ მეორე სახლს „საპარიკმახერო“ აწერია. მეც გამიკვირდა, გამეცინა კიდევ. მაგრამ, შენც არ მომიკვდე, სულაც არ ყოფილა სასაცილო.

აი რა მიაშბო ჩემმა ნაცნობმა: — ჩამოვედი თუ არა თბილისში, მაშინვე უახლოეს საპარიკმახეროს მივაკითხე, სალაროში 4 მანეთი და 80 კაპიკი გადავიხადე და დალაქის სავარძელში გამოვიქიმიე.

დატრიალდა ჩემი დალაქი და მართლაც გამალამაზა იმ დალოცვილმა... ვიფიქრე, ამას რაღას მოეცილდები-

მეთქი, და მეორედაც იმასთან მივედი. ისევ ავიღე ქვითარი, ისევ გამოვიქიმიე სავარძელში, მაგრამ... თქვენს მტერს, მე რომ დღე დამადგა. რასაც მოკიდა ხელი—საკრეკ მანქანას, მაკრატელს თუ სამართებელს, ყველა ისე იყო დაბლაგვებული, რომ არ ვიცოდი, სიმწრისა-გან რა მექნა...

ვიფიქრე, რა ღმერთი გაუწყრა-მეთქი, მაგრამ სირცხვილით როგორ ვიტყოდი, იობის მოთმინება გამოვიჩინე.

ახლა არ იტყვი, როგორ გამკრიჭა? სახლში რომ მივედი, თან მცნობდნენ, თან ვერა. ბოლოს ერთი მეზობელი შემეკითხა, დალაქს ფული თუ აჩუქეო?

მიხვდები, რაშიც იყო საქმე, მაგრამ ამის შემდეგ როგორღა მოვქცეულიყავი? მე იმდენი არა მაქვს, რომ ვინმეს ტყუილუბრალოდ ვაჩუქო ფული! არადა, ეს ოხერი თმა-წვერი რომ თავისას

არ იშლის და ყოველ მესამე დღეს ნაღდი ზარალი მოაქვს? ბევრი ვიფიქრე, ბევრი ვიცოდვილე და ბოლოს ერთ გამოსავალს მივაგენი—გადავწყვიტე, სულ სხვადასხვა საპარიკმახეროებში მეველო.

რომელ საპარიკმახეროშიც პირველად შევალ, მაშინვე მომვარდება ხელოსანი: რას ინებებთ, დაბრძანდით, რომელი გნებავთ, „ტრანზი“ თუ „სირენი“... ხელებს მითათუნებს, მეფერება და გზა და გზა, რომ არ მოვიწყინო, ანეგლოტებსაც მიყვება.

აბა საიდან ეცოდინება, რომ ყოველივე ამის შემდეგ ერთ კაპიკსაც არ ვაჩუქებ?!. მე კი ახალ საპარიკმახეროს და ახალ დალაქს ვეძებ. შენი ქირიმი, ამ უბანში პირველად ვარ, მიმასწავლე აქაური საპარიკმახერო! — დაამთავრა ჩემმა ნაცნობმა.

უზ. ზარბაქიძე

ილიას სახლ-მუზეუმის ეზოს საგურამოში, დირექციის პროტესტის მიუხედავად, საექსკურსიოდ ჩასული ზოგიერთი პირები წშირად გაუთავებელი ღრეობის ადგილად აქცევენ ხოლმე.

ნახ. ჯ. ლოლუასი

„კაცია—აღამიანი?“